

CATALVNYA

SOCIAL

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: BAIX ST. PERE, 1, 3 i 5, BARCELONA

APARTAT 273
TELEF. 1114

El treball i el joc

Treball i esplai consumeixen sencera l'activitat humana.

Un gros error, comú a tots els sistemes econòmics i socials, és volguer les reformes mirant tant sols l'activitat treball. Es preten organitzar el món sobre el treball, però vet aquí que a l'home, en sos esplais li queda plena llibertat per a desorganitzar el món, de cent maneres.

Tot pensament de millora, si no vol pecar d'insincer o de fragmentari, ha d'abastar l'home en el conjunt de ses activitats. Essent aixís que no hi ha acte humà, ni l'executat per mer platxeri, que no repercuteixi, en un sentit o altre, en la economia general, no hi ha res de ço que l'home faci, que no reclami l'ull reformador.

No tots els mals venen del treball; notot ve de la propietat, de l'explotació, de les màquines, etc. Al menys una meitat de les causes dels gemecs del món, tenen per origen l'esplai, el jugar, la fantasia. Es aixís que l'esplai depen únicament de la lliure voluntat humana; doncs al menys una meitat dels mals socials depenen de la lliure voluntat humana.

De la mole dels problemes ardents de la realitat, brolla imperativa una fórmula en dos membres: *No complicar el món. No substreure cap força al bé comú.*

La solidaritat humana—antitèssi del sentiment cismàtic de classe, inspirador històric de tota mena de fracmasoneries—la solidaritat humana, expressió, si voleu, làica, de ço que clà i català s'en diu *caritat cristiana*, cada dia exigirà dels individus més contenció i més sacrifici. Major frè, per a no augmentar els mals dels que sofreixen. Més virtut, per no restar al pròxim el concurs que una vida ordenada porta pel sol fet d'esser ordenada.

Per això tota voluntat endolcidora de les grans tragedies del treball modern, ha de partir en guerra a mort contra els vicis. Per això és que combatém aquell vici dels vicis, que s'en diu joc perquè es el joc per antonomasia, i l'antípoda del treball. Jugador i treballador son conceptes antagònics. Tant com més hom estimi als qui treballen, més ha de detestar als qui juguen.

EL QUE PASSA

ESPANYA ENDINS

El debat sobre la qüestió del Marroc semblava esmortuït després de la proposició dels lliberals; però les intervencions d'alguns diputats de cartell parlamentari ha alçat altra volta el nivell de la discussió. Especialment el discurs d'en Melquiades Alvarez cridà l'atenció dels polítics, a pesar de que el cap reformista es limità a proclamar, sustancialment, els mateixos principis que proclamà en Maura, apart d'unes quantes exclamacions de les que, amb caràcter imperatiu, sol llençar sempre el Sr. Alvarez. El discurs passà com un castell de focs artificials, sense més conseqüències. Sembla que ja fora hora de que s'acabés aquesta discussió, doncs en la mateixa ja s'ha dit tot, i el temps seria millor aprofitat per altres assumptes que esperen torn el la taula de les Cambres.

El general Berenguer ha conferenciat amb el Govern sobre les operacions del Marroc. Encara que el resultat de les entrevistes es porta molt reservat, per ara i tant, s'assegura que s'acordà en les mateixes el seguiment de les operacions cap a Alhucemes i arribar a completar el domini de la zona de nostre protectorat. També es tractà el camí de l'establiment de la banda civil del protectorat, a l'ensens que s'anava afliixant la militar. Veurem el desenrotll del plan, que de moment, ens portarà a allargar la duració de les operacions a uns sis mesos, segons càlculs d'alguns aficionats a aquestes qüestions.

El Govern segueix treballant fèrment en importantíssims projectes de llei. Si les Corts no'n dificulten la viabilitat, es indubtable que el pas de l'actual Gabinet deixarà un rastre fort en l'història política d'Espanya. De moment, té un especial interès l'aprovació del projecte d'ordenació bancària, ja que la renovació de la llei del Banc d'emissió té el terme el dia primer de l'any proper.

Un grup de diputats a Corts han visitat darrerament les obres de l'Exposició de Barcelona, figurant al cap dels mateixos els senyors Comte de Romanones i Garcia Prieto, junt amb representants de tots els partits polítics. L'impresió que'n tragueren fou admirable, segons manifestacions dels mateixos. Els obsequis que'ls tributà Barcelona foren també esplèndids, com sab tributar-los la Ciutat Comtal als seus hostes il·lustres.

ESPANYA ENFORA

Encara es la Conferència de Washington el fet mundial que atrau totes les mirades i fa glatir tots els cors de expectació i sobressalt. ¿Què'n sortirà d'aquesta Conferència per a la pau del món?

Fins ara tot està enlaire. Sembla que hi ha avinença en quan a les marines de guerra de les tres potències de que parlavem en l'anterior crònica; més en passant d'això...

Del desarmament dels exèrcits, no s'en parla.

De les flotes aèries, tampoc.

Respecte als submarins, Briand ha tingut punxantes ironies contra Anglaterra, perquè ella preten conservar 500,000 tones de barcos grans de guerra i que les demés potències no en tinguin cap de petit i... pocs de grans. Li fan molta por els submarins. ¿Com que per medi dels mateixos s'acabarà el predomini dels grans ballenats moderns!

En resum: per ara i tan, allò de Washington queda tot en paraules. Veurem...

Harding vol que's constitueixi una nova Societat de Nacions, al seu gust i pel seu servei, naturalment.

Una mala informació respecte a un discurs de Briand pronunciat en dita Conferència, ha provocat a Italia (que's considera ofesa pel gran polític francès), molt sensibles protestes. A pesar de les mutues explicacions i escuses, els ànims estan sommoguts... A Italia ja qui treballa per a enemistar a les dues nacions germanes. Un nou irredentisme alça el cap a Italia mirant fit a fit a Niza i Saboya. ¡Pobra Europa!

Sèrbia ha cedit en el plet que entaulà a la nova nació d'Albania, no sense protestar de la Societat de les Nacions que'l fallà a favor d'Albania.

Per la part de Turquia les coses tendeixen a una solució que fora fàcil ara entre Anglaterra i Atenes si no hi hagués per sota de les dues lluitadores les mans cobdicioses de França i Anglaterra. Aquesta no perdona a França que s'entengués directament amb els turcs i ho remourà tot per tal d'obligar-la a rectificar.

La qüestió d'Irlanda ha entrat en una etapa interessantíssima i, es de esperar, definitiva.

GINEBRA CONTRA EL JOC (*)

«Els estrangers que volèm en tots conceptes veure sojornar o establir-se a nostre país, —deia el *Journal de Genève* el 17 de Març 1920— venen a Suïssa atrets per coses molt distintes de les taules de «boule» dels Kurssals o les taules de baccarat de determinats «cercles d'estrangers». Dubtar-ho, seria injuriar les belleses naturals de Suïssa i dels atractius seriosos de Suïssa. En quant als que renunciarien a venir a casa nostra perquè no s'hi pot jugar, val mes que no es moguin de casa seva, o que s'en vagin a Monte-Carlo. Els hi desitjem bon viatge, i no perdrem res en la seva anada. No hi comptem pas, amb la llur companyia».

«I per parlar de la ciutat que ens interessa mes d'alavora, no creiem pas que Ginebra tingui res a guanyar en que's mantinguin els jocs d'etzar al Kurssaal. Al contrari, estem convençuts que ho pot perdre tot. Nostra ciutat es troba a un revol de sa historia. Si el vot del poble suís es favorable a l'entrada de la Confederació a la Societat de les Nacions, Ginebra està cridada al grandíssim honor de devenir la seu dels orgues centrals de la Gran Federació dels Estats civilitzats. Ara ja es la seu de la Lliga de les Creus-Roges, de la Unió internacional de socors als infants, i d'altres iniciatives filantròpiques.

«I per a mostrar-se digna d'aquest honor, caldria que Ginebra fos la seu de timbes de luxe? No, en cap manera. Al contrari, deu donar proves de que posa el major empeny en proporcionar als seus hostes permanents tant com als merament transeunts, no pas distraccions perilloses i de mal gust, sino tots els ressorts intel·lectuals, artístics i fins i tot mondans, d'una ciutat d'antigua civilització llatina.

«Que no reculi davant de cap sacrifici per a desenrotllar la seva universitat, per a imprimir-li aquest caràcter veritablement universal que els seus fundadors han volgut donar a l'antigua Acadèmia de 1559 [cosa veritablement enrogidora per a nosaltres catòlics, que a Ginebra s'hi aixequi contra el vici del joc la bandera del patriotisme i la cultura calvinista, mentres aquí el patriotisme i la cultura catòlica s'alimenten públicament

amb diners del joc]. Que faci un esforç més gran que mai per a desenrotllar la seva vida artística, massa comprimida durant llarg temps per escrúpols religiosos mal compresos [oh, si volen fugir d'escrúpols religiosos, vinguin aquí]. Que obri de bat a bat les portes a totes les manifestacions interessants i verament elevades de la vida moderna. Que tots els que puguin recerquin individualment, cadascú en la mesura de sos mijans, a fer a sos hostes la vida ginebresca tan agradable com possible sigui. [El subratllat del fragment que segueix i del paragraf posterior, que com els anteriors son traduïts literalment sense res extractar, son nostres.] Donar a tots els que vinguin a casa nostra l'espectacle d'una ciutat orgullosa i fidel a son passat, però la qual ni ses tradicions ni son passat no immobilitzen en cota de ferre, que sab obrir de ple a ple son esperit, sos ulls i son cor a la riquesa infinita de l'art i del pensament contemporani! Aixemblem sens trava nostre horitzon. Serem aixís fidels a l'esperit i a la pràctica dels nostres avis, dels de la Restauració, com dels del segle XVIII, i com els del segle XVI.

«Vet aquí l'ideal que deu esplanar-se avui davant dels ulls de tots el ginebrins. No es l'ideal estret d'una petita vila xenofoba replegada en si mateixa. Es un ideal que creiem que respon tant a les mellors aspiracions de l'antigua Ginebra, com a les de la Ginebra del segle XX. Però en aquest ideal i en aquestes aspiracions no trovem enlloc les timbes (les tripots). Que el poble de Ginebra prengui doncs una bona escombra, i que amb un vigorós SI en favor de l'iniciativa, escombri totes les «boules», tots els «caballets», totes les taules de baccarat, que deshonrarien la Ginebra moderna. Serà el mellor pròleg al seu vot en favor de l'entrada de Suïssa a la Societat de les Nacions.»

Convidem als barcelonins a la reflexió sobre aquesta arenga moral i cívica. Tan patriòtiques paraules (malgrat bategar-hi al fons, per a vergonya nostra, l'esperit herètic de la tradició calvinista) donaren el resultat ja sabut: que el poble de Ginebra es pronuncià, com el de tot Suïssa, el dia 21 de Mars, contra les cases de joc, contra la política i els projectes de tolerància del Go-

(*) Veure els tres articles precedents.

vern Federal, que el professor Hilty (1) qualificava, *igual que nosaltres*, de «PACTE AMB EL DIABLE, DEL QUAL EL DIABLE MATEIX SE'N RIU».

La Confederació Suïssa, entrà, pel vot plebiscitari del 16 de Maig, encara no dos mesos després del plebiscit del joc, a la Societat de les Nacions. La ciutat de Ginebra s'es vist honorada amb la residència oficial de la Societat de les Nacions, i amb la seu de l'Oficina Internacional del Treball. Les nobles aspiracions dels ginebrins, tendint a un internacionalisme enlairat i esclarit, troven satisfacció amplíssima. Ginebra es la capital in-

ternacional del Treball (2). A quina ciutat donarem el títol de capital del Joc?

Barcelona convoca la gran Exposició d'Indústries Elèctriques i General Espanyola, i reuneix l'Assemblea magna de forces vives i aplega el poble a veure les obres i li parla en cartells i proclames, i fa venir de Madrid, a tot luxe, parlamentaris i periodistes. Tot això està molt bé, però es descuida una feina prèvia, indispensable, donada l'alta significació ciutadana de l'aconteixement: oblidar allò que el ginebrins s'ha vist com invocaven en primer terme quan de rebre forasters il·lustres es tracta: *Netejar la casa, fer net a casa, escombrar*.—R. RUCABADO

(1) Citat al *Journal de Geneve* del dia següent, 18. Mars.

(2) A més, a Ginebra es reunirà, el Juliol vinent, el III Congrés Internacional d'Educació Moral.

Els fruits de l'obra «benèfica i social»

El joc, altra vegada

L'exemple, que l'altre dia retrèiem, de la ciutat de Tarragona, ja no és sol: el joc ha estat prohibit a Girona i a València. Què espera, doncs, la nostra dolça Barcelona?

De fa un quant temps, esgarrija passar els ulls pels diaris. No hi trobeu sinó notícies d'estafes, de desfals, de robatoris. És el resultat natural de la desmoralització-ambient que patim, de l'afició tan generalitzada al guany desmesurat o sense esforç, del deliri de benestar material, de l'afany de plaers, de vicis...

I, al costat d'aquelles notícies de robatoris i de desfals i d'estafes, quina pena no fa veure-hi la llista de tants de petits nuclis piadosos nodrint-se de la mateixa saba del joc! Ningú diria que el costum arribi a insensibilitzar en tanta manera les fibres de l'escrúpol.

Esperem, esperem. El bon exemple, si no cau de primer antuvi en terra fèrtil, tard o d'hora troba un vent de gràcia que l'hi porta.

Blai.

La Veu de Catalunya, 28 Octubre 1921.

Barcelona i tota la seva província es una immensa sala de joc... Mai com des de fa

uns mesos hi havia hagut a Barcelona tantes estafades. Mai, tampoc, s'havia vist una tan llarga llista de suicidis, principalment de gent jove.

A què pot atribuir-se la simultaneïtat als dos fenòmens? Serà el joc? Serà la prostitució tan meravellosament organitzada? *L'Estevet*, 4 Novembre 1921.

Epidemia cleptomània

Desde algún tiempo a esta parte diríase que la cleptomanía se desarrolla de una manera alarmante.

Son a diario las denuncias contra cobradores que levantan el vuelo llevándose el producto de sus cobros; los dependientes que se apoderan de los artículos de las casas en donde prestan sus servicios, y aun de los aprendices menores de edad, a quienes han crecido las uñas más de lo que fuera conveniente a los seres humanos.

Los sociólogos de acá atribuyen el doloroso fenómeno a las innumerables casas de juego que a todas horas del día y de la noche funcionan a la luz pública, y los moralistas dicen que ello obedece también a la falta de educación de la conciencia.

F. Arola.

El Financiero, Madrid. (Crónica de Barcelona). Número del 25 Noviembre 1921.

Els llaços de l'amor

La senyora Bellfort estima fonament el mar. El seu marit, home ric i magnànim, li feu construir una casa en un poble de la costa brava. Quan la seva filla va veure realitzades les seves il·lusions casat-se amb l'Enric, jove de bona posició social assetjat continuament per les noies que consideren que l'amor sense diners es molt poca cosa, decidí viure a la casa, plena de records, que el sol ha colrat com una espiga. La senyora Bellfort té ja una bona picossada d'anys, però té el cor jove i camina lleugerament com una jovincella. Cada matí se'n va a la platja i els pescadors li parlen amb un gran respecte i reverència. La gent de mar sap que la senyora Bellfort es amiga dels pobres i li plau aconhortar amorosament els qui sofreixen. Quan veu que les barques dels pescadors, polides i oloroses, es fan a la mar amb les veles desplegadas, el seu cor somniador se'n va darredra d'elles. Li plau veure com s'allunyen fent capbussades en mig de la gran planura del mar. Que en treuré de sortir si avui tot es trist, pensa la senyora Bellfort. Quan el cel blavegi intensament i el mar sigui lluminós com si el sol hagués caigut a l'aigua i la platja sigui copa de llum, ja sortiré de casa. El seu delit es passejar arran de mar i escoltar el cant de les onades.

Vol venir amb nosaltres, senyora Bellfort, li diuen unes donzelles amigues. — De molt bon grat, ja sabeu que em plau la vostra companyia, perquè teniu a flor de llavi cançons gemades i rialles fresques. I la senyora Bellfort se'n va amb un estol de jovenalla a passejar per a l'platja sota del sol brillador. Mireu com brilla el mar, diu la senyora Bellfort! Es que hi ha res al món com la bellesa d'aquestes platjes? Puja al cim d'una roca, sostinguda per braços forts i joves i exclama: mireu que es verda l'aigua i que es llisa la platja. Quan em mori poseu-me ben estesa damunt de l'arena, sota del sol ardent, arran de mar com una barca i ressucitaré. La jovenalla esclafà a riure i fent gran cridòria davallaren de la roca. S'acomiadaren amb una gran alegria i prometeren reunir-se novament a la platja.

En arribar a casa la senyora Bellfort, trobà la serventa malalta. Feia molts anys que li feia companyia, i l'estimava com una germana. El metge li va dir que desconfiava salvar-la, car havia tingut un atac cardíac molt fort i era probable que li repetís. Així

mateix succeí. Al cap de poques hores la serventa era morta. La senyora Bellfort plorà la seva mort amb un gran desconsol. Trobant-se sola, decidí passà uns dies a casa la seva filla. Aquesta, quan conegué la decisió de la seva mare, tingué una contrarietat. Com que no podia negar-se a rebre-la, li va escriure dient que seria acollida amb un gran afecte, però que tenia moltes ocupacions i no podria atendre-la com ella es mereix. Malgrat aquesta indicació, la senyora Bellfort, decidí traslladar-se a Barcelona. Anarem a rebre-la tota la família, però amb marcada fredor. La senyora Bellfort esperava que els seus fills tindrien una gran alegria en veure-la, però no fou així. Arribaren a casa i la seva filla l'acompanyà a la cambra que li havia estat preparada. Ja tenia ganes de veure't, filla meua! Estimo molt el mar, però estimo també els meus fills. Oh! com creix la meua neta. Està feta una dona. No trobes, digué l'avia amb una mica d'orgull, que s'assembla a mi?

Especialment de caràcter, respongué la filla. Es molt alegre.

—Veig que heu comprat uns mobles molt elegants.

—Ja els veuras després; ara anem a dinar.

Anaren al menjador i a taula no més hi havia dos plats. Dinarém soles, preguntà un xic contristada, la senyora Bellfort?

—Sí; el meu marit es a dinar amb uns amics i la Lluïsa amb unes amigues.

—Acostuma a menjar a fora de casa el teu marit?

—Quasi cada dia; com que té tants compromisos i tantes ocupacions!

—I la Lluïsa, essent tant joveneta, la deixes anar sola?

—Oh! es a casa d'una família molt distingida.

—No dubto que sigui distingida, però ja saps si es bona?

—Naturalment. Son immensament rics.

La senyora Bellfort, va comprendre de seguida perquè havia estat rebuda amb fredor. La seva presència era un destorb. En acabat de dinar, l'Isabel va dir a la seva mare: Em perdonaràs que et deixi. Estem organitzant una festa i es necessari que visiti algunes amigues.

—Isabel, no es pas aquesta l'educació que jo vaig donar-te.

—Els temps cambien, mamà. Abans les

dones portaven mirinyac i avui mostren, sense avergonyir-se, la blancor del pit i la carn sonrosada dels braços...

—Vols dir que s'han d'acceptar totes les impositcions de la moda?

—Naturalment. La moda ens mana i hem d'obeir. Adeu, mamà, ja tornaré aviat.

La senyora Bellfort va tenir un desengany molt gran. No podia imaginar-se que la seva filla fos tan lleugera. A mitja tarda va compareixer la seva neta. Escolta, Lluïsa, li va dir l'àvia: que no surts mai amb els papàs?

—No, senyora; els papàs estan molt ocupats.

—Doncs, qui t'acompanya?

—La institutriu o bé les amigues. Tinc moltes amistats. Aquesta tarda vindran unes amigues que jo estimo molt. Deus viure molt tristement en aquelles soletats, veritat àvia? Jo em diverteixo tan com puc?

—Ja son ben bones les teves amigues?

—Molt. Ja les veuràs. Perdona que et deixi. Estic molt ocupada.

Al cap de poca estona la senyora Bellfort sentí una gran enraonadissa. Havien arribat les amigues i els amics de la Lluïsa. S'hi va acostà a poc a poc i els observà des de la cambra del costat. Sostenien una conversa frívola i reien per qualsevol cosa. Es posaren a ballar. La Lluïsa i les seves amigues ballaven indecorosament els balls de moda. La pobre àvia va sentir una pena molt fonda. Lluïsa, digué, després d'esser presentada a les amistats de la seva neta, no saps que està esperant la professora de piano? Oh! tan se val! Quan es cansi ja se'n anirà. Ja saps que el dia que estic ocupada no dono lliçó. Totes les amigues es posaren a riure aprovant les seves paraules.

La senyora Bellfort sortí de la sala amb llàgrimes als ulls.

Quan arribà la seva filla, amb una gran indignació li va dir: Isabel, no pot continuar aquest desordre. El teu marit amb els amics, tú amb les amigues i la Lluïsa amb aquesta joventut frívola i lleugera que no li ensenyarà res de bó.

Jo no sé com sabeu viure d'aquesta manera! Deu t'ha donat una filla perquè li ensenyessis el camí de la virtut i no el camí del desordre. Sembla mentida que tinguis tan poc seny! Ja sé que aquest és un mal molt estès, però tú has tingut una mare cristiana que no s'ha allunyat mai del teu costat i t'ha ensenyat el camí del bé. Les mares com tú es pensen fer un gran bé als seus fills i els hi fan un gran mal. Convertiu les noies amb nines de porcellana. Els hi doneu tot el que volen i desitgen i quan tenen el primer

contratemps sucumbeixen perquè no estan acostumades a sofrir contrarietats.

—Miri, mamà, digué l'Isabel, no sermonegi més perquè no em deixaré convertir.

—Molt bé. Doncs, fes el que vulguis.

L'endemà, la senyora Bellfort entrà a la cambra de la seva filla i va veure que plorava. Serà el ressó de les meves paraules que la fan plorar? No; es altre el motiu dels seus plors. Isabel, que tens, preguntà amorosament la senyora Bellfort? No tinc res, mamà.

—No crec pas que ploris d'alegria. Quan una mare pregunta deu dir-se sempre la veritat.

—Soc molt desgraciada, mamà! He descobert que el meu marit té una amiga.

—No m'estranya. Si no es mai a casa, com vols que t'estimi? Una amiga! No deies que havien de respectar-se les modes! Tenir una amiga, també és una moda. Es el mateix que tenir un bon auto o un bon cavall. Ho veus, Isabel, com jo tinc raó. Si no feu vida de família, com voleu que us uneixi l'amor? Com vols que t'estimi si passa la vida en companyia d'amics i tu en companyia d'amigues! Vindreu a passar uns dies a casa i potser us treuré les cabòries del cap.

Després de molt pregar, l'Enric, el marit de l'Isabel, es deixà convèncer. La Lluïsa corria per la platja i conversava amb els pescadors, els quals la tractaven amb un gran respecte perquè sabien que era neta de la senyora Bellfort.

Feien excursions, i l'Enric i l'Isabel admiraven les meravelles de la platja. Es parlaven amorosament com en aquells dies feliços de prometatge. La senyora Bellfort els veia conservar i somreia amb una gran dolcesa.

Un dia cridà l'Enric i li va dir: Fill meu, veig que tractes la teva esposa amb una gran tendresa i això m'omple de consol. Segurament encara no t'havies adonat que fos tan formosa. Estaves tan ocupat amb els amics i... les amigues. Sí, sí, ho sé tot, però et perdono perquè veig que vols esmenar-te. La teva millor amiga es la teva dona. La felicitat te la pot donar una esposa honesta i no una mundana. Vina, Isabel, digué la senyora Bellfort. Veus, aquesta es la teva companya. Quan us en torneu a casa vostra, espero que fareu vida de família. Si no viviu ben compenetrats, si les vostres ànimes no s'uneixen, no us estimareu. Deixeu que el món segueixi camins extraviats. Vosaltres seguiu els camins dreturats, que son els que porten a la felicitat. Des d'avui, digué l'Isabel, viurem tal com vivíeu tú amb el papà: units amb els llaços dolços de l'amor.

CIVERA.

Esguardant el mon

Anglaterra

Auxili a les dones i als infants dels obrers declarats en vaga forçosa.

El projecte de llei creant la caixa de socors a les dones i als infants dels obrers declarats en vaga forçosa, ha estat sotmès a l'aprovació del Parlament. Una esmena, elevat a 2 shilling (en lloc de 1 shilling) l'auxili setmanal als dits infants, fou acollida amb molta simpatia, però finalment fou rebutjada per 145 vots contra 112. Fou combatuda especialment pel temor de no disposar dels crèdits necessaris. En efecte, el pressupost d'aquest any no permet cap prodigalitat i no es possible recórrer a la creació de nous impostos. No obstant la manca de crèdits, el Govern ha promès introduir en el projecte inicial, certes modificacions benéfiques. L'auxili es farà extensiu als infants de 16 anys, si encara freqüenten l'escola. A més, es modificarà l'article que deia que únicament es beneficiarien de l'auxili quatre infants de cada família obrera, fent-se extensiu a tots els fills d'un mateix pare, qualsevol que sigui el seu número.

França

Una proposició de revisió de la llei implantant la jornada de vuit hores.

M. Paul Messier, ha presentat una proposició de llei modificant la llei del 23 d'Abril de 1919 establint la jornada de vuit hores.

M. Messier, declara que no vol vulnerar el principi de la llei, però creu es necessari que les hores de treball estiguin amb harmonia amb les necessitats de les diverses indústries, tenint en compte les seves múltiples modalitats.

L'esmentat diputat proposa que el Consell Superior del Treball, d'acord amb les Cambres de Comerç i les organitzacions professionals obreres i patronals, fixin les professions susceptibles de modificació.

Japó

Reivindicacions dels marins

Els marins que pertanyen a la *Nippon Yusen Kaisha* (Companyia japonesa de transports marítims) han demanat un augment de salari de 20 per 100. El personal de la companyia *Shagai Sen*, han prés la iniciativa de demanar un augment de 100 per 100.

El número d'homes empleats actualment a bordo dels vaixells de l'esmentada companyia *Shagai Sen*, puja a 30.000; 3.000 d'aquests han prés la resolució de portar llurs reivindicacions davant l'Associació de navilers japonesos, confiant la seva representació al membre del sindicat dels marins, M. Hamada.

Italia

La qüestió dels salaris

La reducció dels salaris proposada pels industrials ha provocat una forta agitació entre els obrers italians. Els obrers d'algunes indústries han acceptat una reducció de 20 per 100 sobre els salaris que es posaren en vigor el mes de Juliol darrer. Després de llargues negociacions s'ha arribat a un acord entre els obrers i els patrons de les indústries químiques. Ha estat acceptada una reducció de 9 per 100 sobre els salaris actuals, la qual regirà fins el dia 24 de Febrer de l'any vinent.

A Milà, els obrers metal·lúrgics, que anaven a declarar la vaga general, han représ les negociacions amb els patrons, els quals han acceptat respectar els salaris actuals, fins que la Comissió tècnica instituïda d'acord amb la proposició de la C. G. T. determini la situació actual de la indústria.

Entre els obrers de les indústries tèxtils i els patrons s'ha entaulat una gran lluita, i fins ara les negociacions no han donat cap resultat.

EL RETIR OBRER

A la «Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis

Sortosament tenim ja implantada a Espanya la institució del retir obrer forçós o assegurança obligatòria per a la vellesa.

L'implantació ha vingut en els termes modestos que la nostra economia i la nostra escassa cultura social exigeixen, però ha vingut. Hem, doncs, d'apreciar-la degudament, sobretot com un inici d'altres institucions socials de més volada i per les quals es requereix una més sòlida preparació.

Tenim, ja, demés, el retir obrer implantat per la llei. Però no el tenim encara implantat per la realitat. Els nostres patrons i els nostres obrers no coneixen encara amb el detall necessari els seus deures i els seus drets en aquesta matèria.

I això obeeix a una doble causa: la manca de propaganda i difusió del retir, i la manca d'organismes que facilitin el compliment dels deures que el mateix imposa.

En quan al primer extrem, tindriem una molt gran curiositat de saber les denúncies formulades per obrers dels seus respectius patrons per la manca de compliment dels deures del segur. Segurament que deuen ésser escassíssims, quasi bé nules. I no perquè el retir no interessi als obrers (llevat d'unes poques excepcions de gent amb prejudicis socials determinats); sino perquè ni ells mateixos coneixen els seus drets ni els deures corresponents dels patrons en aquesta matèria.

I els qui coneixen aquests drets i aquests deures, es troben manta vegada en l'impossibilitat d'exercitar-los i complir-los per manca d'organització adequada a aquest objecte.

La «Caixa de Pensions per a la Vellesa i

d'Estalvis» es l'organisme que, com a representant de l'Institut Nacional de Previsió, està encarregat a Catalunya de l'implantació del retir obrer. L'obra econòmica-social portada a cap per la Caixa es efectivament grandiosa i simpàtica. Però tal vegada deuria intensificar la propaganda del segur social susdit i, sobre tot, deuria establir sucursals a totes les poblacions cap de partit de Catalunya per a que la divulgació del mateix fos ràpida i per a que tots poguessin complir els deures que la llei els imposa.

I no succeiria com ara en que la pràctica del retir obrer queda concentrada a Barcelona i els seus encontorns i en algún nucli urbà de Catalunya?

I com pot ésser d'altra manera si la Caixa, per exemple, compta amb dos o tres sucursals en una província tan extensa com la de Tarragona?

Tota reforma social suposa una preparació de cultura, primer; i suposa una organització per a realitzar-la, segon. I si a això s'hi afegeix que la reforma social de que parlem imposa a una classe de la societat només que deures, i no li dona cap dret, res tindrà de particular que totes les excuses s'aprofitin per a deixar de complir aquests deures.

I la «Caixa de Pensions» no dubtem que en benefici de les classes beneficiaries del segur social, propagarà i establirà una organització apropiada per a que els qui deguin fer-ho no tinguin ignorància ni dificultat que els excusi del compliment del seu deure.

JOSEP M. GICH.

Hi han Sindicats catòlics-agraris que van en decadència. —
¿Per què? Perque els seus directors no han llegit l'obra del P. Chalbaud

Sindicatos y Cajas Rurales

Compreu-la i llegiu-la. — De venta a ACCIÓ POPULAR. — Preu: 8 pessetes

EL DESCANS DOMINICAL

—Vetaquí que segons les darreres disposicions en compliment del descans dominical han fet tancar les farmacies... però s'han deixat les tabernes obertes; i ara on s'haurà d'anar per a trobar amoniac?

La substitució de l'aparceria per l'arrendament

El cop mortal a l'aparceria, semblaria que li donaren els mateixos amos en absentar-se a ciutat, deixant-se de tota intervenció i responsabilitat en el conreu. Així, de fet, aquella companyia o societat que podia ésser l'aparceria originàriament, quan l'amo i el parcer, vivint al costat, s'intel·ligenciaven per a l'explotació de la terra, de fet dic, quedà dissolta o deformada.

Deixat de la ma de Deu el nostre dret abandonat a tots el capricis acomodaticis dels pagesos, l'aparceria ha pres una varietat d'adequacions que un home, estudiant-les sovint, en troba de noves. En l'aparceria primitiva, autèntica, l'amo i el parcer, d'aquesta mena de societat eren ambdós com accionistes. Se figurava que la terra de l'amo i el treball del parcer, més el diner d'ambdós com capital funcional o circulat, tenint el mateix valor, es porten igual de beneficis i s'arriscaven a les mateixes pèrdues. Tot era a mitjes així. Quan se valorava el treball superior al capital terra en triple o quadruple, aleshores la repartició dels guanys i de les pèrdues es repartia equitativament i proporcional al valor assenyalat al treball sobre a terra. Encara l'amo era un accionista, que diríem, de la companyia o societat. L'un el capitalista, l'altre l'industrial.

Però ve un moment que l'amo, no volguent mals de cap, estimant-se més poc, però segur, que no pas molt i aventurat, se fa obligacionista d'aquesta societat. Retira tot capital funcional i circulat, i marca al parcer una quantitat fixa de fruits, tant si va malament com si dona en abundor, com a interès del capital terra. Podria dir-se que aquets contractes son un arrendament satisfet en espècie. Es de suposar que quan s'escripturaren o bé no més se convingueren de paraula, la mota que se senyalà l'amo es basà en el valor de la terra com un interès proporcionat al preu de la terra d'aquell temps. Però ara, valent una quartera de blat

deu duros, i cent quilos de blat de morenc xeixanta pessetes, reixia d'aquests contractes un interès senzillament exorbitant pel amo. Es clar que el parcer tocava les mateixes conseqüències beneficioses de la puja dels preus del fruits, però no volent reconèixe aquest sempre la puja del preu de la terra, i en canvi, comptant la puja dels jornals, del bestiar de treball, de les eines i dels adobs químics, deia ell que les ganàncies entre les seves i les de l'amo eren desproporcionades i reivindicà de substituir aquesta fórmula d'aparceria borda per un arrendament, amb un cànon fix anyal. El qui ha donat més força a aquests parcers en llurs reivindicacions, ha estat el que per altres terres, i a voltes i tot del mateix amo, se satisfés una quantitat metàl·lica d'arrendament quasi irrisoria en comparança amb la quantitat en espècie, satisfeta per l'explotació d'altres iguals o semblants. Així al Vallès, aprop de Barcelona, hi ha hagut conflictes d'aquesta mena, no massa violents, però que han tingut de cedir, sino en tota en bona part, els amos.

* * *

Aquest càlcul, una mica simplista, dels nostres pagesos ha infiltrat en l'esperit dels parcers propiament, el voler substituir l'aparceria per l'arrendament. També suara a les portes mateix de Barcelona, això ha congreiat conflictes, encara que l'amo contribueixi amb sulfat i sofre i adobs proporcionalment, fins valorant això, l'amo percebeix un interès creixent en relació amb el cànon fix i anyal en metàl·lic que cobra d'altres terres iguals arrendades. Així si una vinya es al terç, suposant que una quartera de terra produeix deu cargues, n'hi toquen tres, que uns anys amb altres valdràn una vintena de duros. Descomptant cinc duros, de les despeses de sulfat i sofre amb que contribueix per quartera, encara neix un guany de quinze duros per quartera per l'amo. I en canvi, la mateixa terra a arrendament, sols pagaria set o vuit duros. Aquesta diferència es ço que alenta al parcer a substituir l'aparceria per l'arrendament.

Ja he dit que aital manera de calcular semblava una mica simplista perquè el parcer no acostuma a comptar les despeses de l'elaboració del vi a l'amo. No atany tampoc al riscs als quals se sotmet l'amo, de no collir gairebé res si una pedregada o un aiguat s'endú tota la collita. I tampoc en una altra cosa, que es la més principal, en l'interès del capital vinya, quan fou plantada per l'amo. I quan ho es pel parcer, aquest ja se l'ha cobrada bastant per endavant amb tots els fruits durant els anys estipulats convenientment. I un cep, abans no produeix, val una pesseta cada ú. Ni tampoc, molt correntment, en el capital terra.

* * *

Es injusta, doncs, en la forma actual, l'aparceria? Deu me'n guard d'afirmar-ho. Es convenient, sinó, de substituir-la pel arren-

dament? En Raventós M. (1) diu que el quart grau de l'avenç de l'Agricultura, el superior, es la fórmula de l'arrendament. El pagès, desexit completament de l'amo, esdevingut capitalista, treu de la terra tot el suc possible. Ardit s'arrisca a tots els perills, car sup. que tots els guanys seran per ell. Però aleshores, a què resta reduïda la funció social del propietari, a una mena de recaptador de contribucions? I això no pot ésser, també, un exemple insolent?

Jo crec de totes les maneres que l'aparceria, tal com està avui, i no sigui possible reformar el nostre Dret, si els amos no hi posen més el coll, serà un niu continu de raons, o automàticament anirà reduint-se.

ANGEL GRAU.

(1) «L'Absentisme, i l'impost únic al capital». Llibreria d'A. Verdaguer. Barcelona.

La davallada del Socialisme Les eleccions belgues

Aquestes eleccions acaben de palesar que es un fenomen general la davallada del socialisme.

Recordem per dar-nos compte de aquesta davallada les pèrdues sofertes pel Socialisme, d'un temps a n'aquesta banda, a Espanya mateixa, a Alemanya, a França, a Italia...

Ara, a Bèlgica; on els catòlics han passat del número de 73 diputats que portaren a la Cambra en les eleccions de l'any 1919, al número de 82 que acaben d'ésser el-legits en les recents eleccions.

Els socialistes, de 70 baixen a 66.

Per formar-se idea del que aquestes xifres signifiquen, ha de saber-se que abans hi havia el vot plural, que afavoria als elements conservadors, i, demés, una altra circumstància que també els era favorable: l'edat de votar. Ara aquesta ha estat reduïda de 25 anys a 21.

Ultra aquestes circumstàncies ha de afegir-se el gran augment de vots catòlics obtingut a ciutats tan importants com Anvers (11,000) Brujas (6,000), Courtrai (4,000), etc., que no han pogut afectar al nombre de diputats el-legits en aquelles ciutats.

Encara podriem esmentar altres fets que

augmenten la proporció d'aquest triomf dels nostres germans de Bèlgica, però ja n'hi ha prou per a tenir una idea de l'èxit assolit.

La insensibilitat dels jugadors

La liturgia de Quaresma evoca la escena que's desenrotllava al cimalt del Calvari. Jesús, fent un gran crit acaba d'expirar; la Seva Mare angoixada, agonitza, al peu de la Creu. Un terratrèmol fendeix les pedres, i en els espectadors una escissió s'es feta. Devall les Creus desfilen el faritzeus movent el cap, el centurió i una part de la cohort romana es colpegen el pit. Alguns dels soldats s'han retirat a banda.

Mireu-s'els, doncs, allà, a un recó, emprats en les tenebres que comencen d'envolcallar el Golgotha, sense res entendre de les peripecies d'aquest drama punyent, estranys a tal esquinsament de la natura, i a n'aquest capgirament de les ànimes, es juguen als daus la túnica sagnant de Crist. Jo no conec cap espectacle que pinti millor, en circumstàncies més commovedores, l'apatia dels cors presoners d'aquesta funesta passió del joc.

Pare J. B. PAQUET, S. J.

(Conferencia quaresmal. Brusseles, 1910).

D'ací i d'allà

O l'anyorament! Recordeu que a la darrera legislatura un senador va esquinçar la seva vestimenta i canviant-se de trajo se'n va anar a casa seva? Doncs bé, ara que s'ha iniciat a l'Alta Cambra el debat sobre el Marroc, torna aquell senyor, entona el *sua culpa* i pren la paraula patriòticament. *O tempora o mores*; una de les dugues coses.

Al novell Petrograd, capital de la no vella però ja atrotinada república dels Soviets.

—Pam, pam!

—Quí hi ha?

—Som trenta mil famolencs camperols que venim a ciutat per que ens morim.

—Caram! si ja us moriu no ens feu gastar bales que també van cares.

Tot això sense dialogar, però amb la tràgica cruessa dels fets, acaba de passar segons recents telegrams.

A Rússia, en aquest temps, la qüestió es buscar la forma més fàcil de deixar d'existir.

Als Estats Units s'ha celebrat la Conferència per la pau, i el final ha sigut que Mr. Briand tingués les seves paraules amb el representant d'Itàlia, que Lord Curzon, anglès, digués mal de França, i no sabem si darrera la porta encara algú murmurava.

Si això es *pau*... no firmariem el lema dels somatenistes. Tres vegades *pau*!

Per tal de visitar les obres de la futura Exposició d'Indústries Elèctriques van estar diumenge passat a la nostra ciutat una colla de polítics i periodistes de Madrid.

En vintiquatre hores mal comptades d'estada, sino ens equivoquem van oferir-los sis apats, entre grossos i menys grossos. Més a més pluvia i feia fred.

Suposem que els simpàtics visitants devien quedar convençuts que veritablement es tracta d'una exposició d'empatxar-se

Quan la guerra europea, molts senyors que no sabien quina era la capital de Bèlgica, posem per cas, van arribar a pronunciar d'una pessa *checo-slovaquia*.

Ara amb motiu de l'afer del Marroc els nostres diputats que preguntaven si a Tetuan s'hi va per mar o per terra (es referiran a la plassa de braus madrilenya, no?), s'han empollat una serie de noms de cábiles, monts i rius rifenys que espaterra.

Quan els pacifistes, despectivament, ens preguntin perquè serveixen les guerres, contestarem:

Per aprendre geografia.

A Alemanya, on la vida resulta cara i on els marcs ja no valen ni pels *cuadros*, s'han trobat uns magatzems curulls de farina, margarina i sucre.

Afortunadament no hi deuen haver a Alemanya càmeres frigorífiques.

A tot Italia s'ha declarat la vaga general de tipògrafs i per aquest motiu no hi ha premsa.

Afortunats italians!

Per a poder tractar mes extensament i amb profit dels projectes de llei governamentals, el comte de Romanones va indicar que es podria allargar la setmana parlamentaria aprofitant els dilluns i els dissabtes.

Els diputats es van indignar, per allò de que el dilluns pels seus difunts, etz., i el dissabte tot s'ho gasta.

L'Associació de veïns madrilenya projectava celebrar un mitin per a protestar de la puja de les tarifes tranviàries, i l'autoritat el va suspendre.

No hi veiem el per què. Al cap d'avall també pagaran i encara s'enfilaran al trolley... i moltes gràcies.

NOTICIARI

Tingué lloc el passat diumenge, a la veïna ciutat de Badalona, que tan ell estimaba, un homenatge al doctor Baranera.

Tots els badalonins prengueren part a l'acte de col·locar la làpida que consagra el nom del doctor Baranera a Badalona, perpetuant-lo en un ampli carrer que porta ja el seu nom.

Al local del Circol Catòlic s'hi celebra una vetllada necrològica. Parlaren el president, senyor Solà; el tinent alcalde, senyor Giralt; els canonges doctor Llobera i Cardó, d'aquesta Seu; don Santiago de Ribà; el reverend mossèn Planas i el doctor Ribé (Consiliari del Circol). El alcalde de Vich, d'aon era fill el doctor Baranera, s'adherí a l'homenatge en un expresiu telegrama.

S'ha posat solemniament la primera pedra de la grandiosa edificació per a famílies modestes, projecte de l'entitat «El basament de l'esdevenidor», que ocuparà 315.000 metres quadrats, delimitats pels carrers de la Indústria, Padilla, Córrega i Lepant, prop de la Sagrada Família. Benehida la pedra, firmaren l'acta el Ministre del Treball i totes les autoritats que honoraren l'acte amb sa assistència. L'edifici tindrà amplex i higièniques habitacions per a mil famílies, amb tota classe de comoditats, més sens luxe, naturalment. Hi haurà al centre, un gran jardí comú, i, al principal, restaurant pels llogaters, oficines d'obriers socials, etc.

Es, en veritat, un magnífic projecte.

— L'Exposició Universal de Barcelona ha entrat en el últim període de sa preparació. Aquest ha començat amb profitoses reunions de tots els elements constitutius de la ciutat i dels de la alta direcció política d'Espanya. L'empenta rebuda per la realització del magne projecte es pot ben dir que es magnífica i definitiva.

Ens en felicitem moltíssim.

— La primera conferència del cicle organitzat per la «Lluita contra la mortalitat infantil», confiada al doctor Frederic Corominas, tingué per tema: «Les noves institucions de puericultura».

Demostrà, entre altres coses interessants, la importància social de l'estudi de la puericultura i la necessitat d'instruir les futures mares en els preceptes de la puericultura, perquè puguin i sàpiguen criar llurs fills amb els menors contratemps possibles.

— Varies persones ben intencionades i d'empenta gestionen a aquesta ciutat la formació d'una empresa per a la moralització del cinematògraf.

— La Inspecció Oficial del retir obrer ha incoat 14 expedients per incompliment del retir obrer, procedint-se, vençut el termini assenyalat en el requeriment, al cobrament per la via d'apremi de les quotes patronals en descobert, més els interessos legals i coste que en el seu cas es causaren.

— Un Reial decret del Ministeri del Tre-

ball nomena delegat a la província de Barcelona encarregat de classificar i agrupar les indústries, professions, oficis i especialitats productores i formar els censos patronal i obrer corresponents a cada un dels grups en l'esmentada província, a don Francesc de A. Bartrina i Roca, senador del Regne.

— L'Escola Superior d'Agricultura ha organitzat, amb la cooperació de la Secció d'Ensenyament Domèstic, un curs de «Fabricació casolana de conserves», exclusivament dedicat a senyores i senyoretes, a càrrec de don Ramon Sala, que estudià per encà per encàrrec de l'Escola, aquestes matèries a Califòrnia i altres Estats del Nord-Amèrica.

— La Mancomunitat de Catalunya ha acordat una nova ordenació dels camps d'experimentació agrícoles.

— Una respectable comissió de la «Federació de Patronats d'obreres de Catalunya», composta pels reverents senyors Valdé, Nubiola i Balcells, visità al senyor Bisbe per tal d'implorar la seva aprovació i benedicció per a la tercera Assemblea de dits Patronats, que tindrà lloc a Montserrat al mes d'Abril de l'any vinent.

— A Madrid s'ha inaugurat la Casa d'Estudiants de que parlarem en el número darrer, amb assistència del Ministre d'Instrucció Pública, el Rector de l'Universitat Central, el de l'Universitat de Xile, catedràtics i altres distingides personalitats.

— S'han fusionat els dos partits comunistes, espanyol i obrer, i també els dos periòdics que els representaven.

— Per R. D. acaben de ser reformades les Cambres Oficials Agrícoles, respecte al nombre de membres.

— S'ha constituït el Patronat Social de Previsió de Catalunya i Balears, presidit per N'Albert Bastadas, essent-net vice-presidents D. Francesc Moragas Barret, i vocals D. Lluís Serrahima, D. Ramon Albó, D. Joan Lagüia Lliteras, D. Jaume Algarra Portius, D. Jaume Massó i Valentí, D. Francesc Ixart Moragas, D. Ramon Aigé i D. Guillem Alcover Sureda.

Fol el-legit secretari el senyor Algarra, i subinspector a les ordres del Inspector don Juan Mou Pascual, els senyors D. Miquel Sastre, D. Francesc Aizcorbe, D. Antoni Vidal i D. Lluís Valeri, i subinspectors-delegats de la Inspecció, D. Josep Solsona i D. Josep Tort.

INDUSTRIA CATALANA
MARCA DEPOSITADA

GRAN CERERIA
DE
ANTONIO SALA

40 Calle de la Princesa 40
Teléfono 428

BARCELONA

BLANQUEO de Ceras en grande escala
FABRICA de Bujías Estearicas y transparentes
NUEVO SISTEMA AL VAPOR
PRIVILEGIADO POR S. M.
2 Grandes premios

GRAN CERERIA
ESPECIALIDAD en cirios, blandones, ha-
chas, candelas y todo lo
concerniente al ramo de cerería, elaborado con toda
perfección al peso, forma y gusto de cada país en CE-
RAS PURAS DE ABEJAS para el CULTO CATOLICO,
y con buenas mezclas de varias clases y precios. «Sin
humo, olor ni carbón.»

BLANQUEO DE CERAS en gran escala, puras sin mezcla.
CERAS AMARILLAS de todas proceden-
cias. Cerecina, Perafina, Estearina, etc.etc.

FABRICA de BUJIAS Estearicas y trans-
parentes, blancas
y colores de todas clases y varios precios. Cirios y
blandones estearicos de todas dimensiones.

Casa fundada en 1858. Expediciones a todos
los puntos de la Península y Ultramar.
12 MEDALLAS DE 1.ª y 2.ª CLASE

Princesa, 40 ANTONIO SALA Barcelona
Teléfono, 428. A.
Se remiten notas de precios, y catálogos, gratis.

CATALUNYA SOCIAL SURT ELS DISSAPTES

Un any. 8 ptes.
Sis mesos 4 »
Cada número 15 cèntims.

ANUNCIS A PREUS ECONÓMICS

CONSULTORIO CLÍNICO
DEL
DR. R. JORDÀ MASIP

Tratamiento moderno de las enfer-
medades génito-urinaris y cirugía
Condiciones especiales para trabajadores.

HORAS DE VISITA:
DE 7 A 9, TARDE.

BOQUERIA, 27 pral. 2.ª
Entrada: ALSINA, 3.

SERVICIOS DE LA COMPAÑIA TRASATLÁNTICA

Línea de Cuba Méjico.—Servicio mensual saliendo de Bilbao el 17, de Santander el 19, de Gijón el 20 y de Coruña el 21, para Habana y Veracruz. Salidas de Veracruz el 16 y de Habana el 20 de cada mes, para Co-
ruña, Gijón y Santander.

Línea de Buenos Aires.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 4, de Málaga el 5 y de Cádiz el 7, para Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires; emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires el día 2, y de Montevideo el 3.

Línea de New-York, Cuba, Méjico.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 25, de Valencia el 26, de Málaga el 28 y de Cádiz el 30, para New-York, Habana y Veracruz. Regreso de Veracruz el 27 y de la Ha-
bana el 30 de cada mes con escala en New-York.

Línea de Venezuela-Colombia.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 10, el 11 de Valencia, el 13 de Málaga, y de Cádiz el 16 de cada mes, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico y Habana. Salidas de Colón el 12 para Sabanilla, Curasao, Puerto Cabello, La Guayra, Puerto Rico, Canarias, Cádiz y Barcelona.

Línea de Fernando Póo.—Servicio mensual saliendo de Barcelona el 2, de Valencia el 3, de Alicante el 4, de Cádiz el 7, para Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma y puertos de la costa occidental de Africa. Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península.
Indicadas en el viaje de ida.

Regreso de Fernando Póo el 2, haciendo las escalas de Canarias y de la Península, indicadas en el via-
je de ida.

Línea Brasil-Plata.—Saliendo de Bilbao, Santander, Gijón, Coruña y Vigo para Río Janeiro, Montevideo y Buenos Aires, emprendiendo el viaje de regreso desde Buenos Aires para Montevideo, Santos, Río Janeiro, Canarias, Vigo, Coruña, Gijón, Santander y Bilbao.

Además de los indicados servicios, la Compañía Trasatlántica tiene establecidos los especiales de los puer-
tos del Mediterráneo a New-York, puertos Cantábrico a New-York y la Línea de Barcelona a Filipinas, cu-
yas salidas no son fijas y se anunciarán oportunamente en cada viaje.

Estos vapores admiten carga en las condiciones más favorables y pasajeros, a quienes la Compañía da
alojamiento muy cómodo y trato esmerado, como ha acreditado en su dilatado servicio. Todos los vapores
tienen telegrafía sin hilos. También se admite carga y se expiden pasajes para todos los puertos del mun-
do, servidos por líneas regulares.

LEGIA

ETIQUETA DE
LEGIA LIQUIDA
CASAMITJANA
LEGIA LIQUIDA EXTRA
CASAMITJANA
S. CASAMITJANA MENSA
FABRICANTE

CONEJO

REHUSAR BOTELLAS MAL TAPADAS

Academia Cots

FUNDADA EN 1879.—C. ARCHS, 7, pral.
(Travesía de plazas Santa Ana y Nueva)

CENTRO DE ENSEÑANZA, ESENCIAL-
MENTE PRÁCTICA, DE COMERCIO

Reforma de letra, Ortografía, Correspondencia comercial, Documentación, Prácticas de escritorio, *Mecanografía*.—Cálculo mercantil y Teneduría de libros por partida doble, aplicados a toda clase de empresas incluso la *Banca y Bolsa*.—El Título de Tenedor de libros, previos exámenes por peritos y profesores mercantiles. *Clases especiales para señoritas*.—Practical of School Languages (Lenguas vivas) por profesores extranjeros y por métodos modernos puramente prácticos.—Taquigrafía.—Geografía comercial. Lenguáfonos.

304 (05) (46.71) Cots.

BIBLIOTECA DE LA ACCIO POPULAR

LLIBRES

- Tratado elemental de Sociología cristiana, per el reverent Dr. D. Josep M. Llovera. Quarta edició reformada. Ptes. 7, en rústega; 9 en tela.
- Sindicatos y Cajas rurales, per el R. P. Lluís Chalbaud, S. J. Quarta edició. Ptes. 8.
- Régimen legal de las Asociaciones en España, per el Dr. D. Josep M. Boix. Ptes. 4.
- Problemas sociales de actualidad, per el Dr. D. Severí Aznar. Ptes. 4.
- Las casas baratas, per D. Josep M. Puyol. Ptes. 3.
- El museo Juan de Bloch y el movimiento pacifista, per D. Pere Sangro i Ros de Olano. Ptes. 3.
- Manual de estudios sociales, per el R. P. Rutten. (Agotat).
- La mutualidad escolar, per el R. P. Lizardi, S. J. Ptes. 0'50.
- Semana social de España. Quint curs celebrat a Barcelona. Un tomo de 700 planes, ptes. 8.
- Almanaque ilustrado de «El Social». Anys 1911, (agotat), 1912 (agotat), 1913, 1914, 1915, 1916, 1917 i 1918. Ptes. una l'exemplar.
- Anuario Social de España. Any I, 1915-1916, pessetes 5.
- Anuario Social de España. Any II, 1916-1917. Pessetes 5.

FULLETS

- Encíclica Rerum Novarum de S. S. Lleó XIII. Un exemplar, 0'10 ptes.; 25 exemplars, 2 ptes.; 50 exemplars, ptes. 3; 100 exemplars, ptes. 5.
- El peligro del laicismo y los deberes de los católicos, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasaola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- Justicia y caridad en la organización cristiana del Trabajo, per l'Emm. i Rdm. Cardenal Guisasaola, Arquebisbe de Toledo. Un exemplar, pessetes, 0'10; 100 exemplars, ptes. 9.
- Sobre los estudios sociales. Allocució del Nunci de Sa Santitat en Espanya, Monsenyor Ragonessi. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- El Dr. Torras y Bages, Obispo de Vich y la Acción Social Popular. Un exemplar, ptes. 0'20; 50 exemplars, ptes. 8; 100 exemplars, ptes. 15.
- La ciencia en la Acción, per el Dr. D. Josep M. Llovera. Ptes. 0'50.
- Deberes sociales de la mujer en las cuestiones obreras, per el Rnt. P. Gabriel Palau, S. J. Ptes. 0'50.

- Deberes del momento presente, per l'Exm. i Il·lm. Dr. D. Enric Reig, Bisbe de Barcelona. Un exemplar, ptes. 0'05; 100 exemplars, ptes. 3; 1000 exemplars, ptes. 25.
- Acción social del Sacerdote, per el Rnt. P. Gabriel Palau, S. J. Un exemplar, ptes. 0'20.
- A los jóvenes. El deber de la Acción, per Monsenyor Baunard, ptes. 0'15.
- La educación por la acción, per el Rvnt. P. Rius Amado, S. J. Ptes. 0'20.
- Los grupos selectos per Pau Normand d'Authon. Ptes. 0'50.
- Las ligas de Compradores, per el Dr. Max Turmann. Ptes. 0'15.
- La organización sindical, per E. Vossen. Ptes. 0'20.
- ¿Qué se puede hacer por el pueblo? Ptes. 0'15.
- Sindicato de empleados de Comercio y de la Industria de París, per Modest H. Villaescusa. Ptes. 0'15.
- Un apóstol de las uniones profesionales, per Modest H. Villaescusa. Ptes. 0'15.
- ¡Tú serás Rey!. per Darío. Ptes. 0'50.
- El nuevo censo electoral social. Registro de Asociaciones profesionales y entidades económico-sociales. Ptes. 0'20.
- Elección de vocales de representación social en las Juntas de Reformas sociales. Ptes. 0'20.
- ¿Ladrones los socialistas? Qüestió discutida per C. A. revolucionari social. Un exemplar pessetes 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, ptes. 8; 1000 exemplars, ptes. 75.
- La redención obrera proposada per E. H. del C., propagandista avançat. Un exemplar ptes. 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, pessetes. 8; 1000 exemplars, ptes. 75.
- ¿Habrà siempre clases sociales? Un exemplar, pessetes. 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, ptes. 8; 1000 exemplars, ptes. 75.
- El partido obrero segons C. Alvarez. Un exemplar, ptes. 0'10; 50 exemplars, ptes. 4'50; 100 exemplars, ptes. 8; 1000 exemplars, ptes. 75.
- Lecturas sociales:—«Entre costureras», ptes. 0'05; «La enseñanza técnica», ptes. 0'05.—«Lecturas», ptes. 0'05.—«Del lujo», ptes. 0'05.—«Habitaciones obreras», ptes. 0'05.
- El pan nuestro... Orientaciones obreras. Gratis per a tots els socis cooperatius de l'Acció Popular.

Models d'Estatuts i Reglaments per a obres socials.

Fulles, Himnes, Cartells, etc., etc.

De venta a ACCIO POPULAR, Baix de Sant Pere, 5

FRANQUED COONCERTAO

Rep. La Hermita de Oro Calle Nueva de S. Francisco, 17, Barcelona